

ת"פ (קריות) 54351-11-21 - מדינת ישראל נ' טרלן אבסוב

ת"פ (קריות) 54351-11-21 - מדינת ישראל נ' טרלן אבסובשלום קריות

ת"פ (קריות) 54351-11-21

מדינת ישראל

נגד

טרלן אבסוב

בית משפט השלום בקריות

[05.01.2025]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

גזר דין

כתבי האיטום

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית בעבירת גידול, יצור והכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים) וכן החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים. על פי עובדות כתב האיטום המתוקן, עובר ליום 19.12.18 החליט הנאשם לגדל סמים מסוג קנבוס. ביום 10.7.18 שכר הוא דירה בקריית ים והתגורר בה. בהמשך, ייעד את הדירה לצורך גידול סמים, הצטייד במערכת אוורור הכוללת מפוחים, מסנן וחומרי דיזון וכן אטם את המעבדה בנייר כסף, הצטייד בתאורה אותה חיבר למערכת החשמל והקים שני אוהלי גידול. ביום 19.12.18 נתפס הנאשם כשהוא מגדל בדירה כ- 61 שתילים קנבוס במשקל כולל של 6.85 ק"ג וכן החזיק באותו מועד סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 376.41 גרם נטו (להלן - התיק העיקרי).
2. הנאשם צירף תיק נוסף (ת"פ 43943-09-22) בו הודה והורשע בעבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים, נהיגה ללא ביטוח, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל-1970 ונהיגה כשרישיון הרכב פקע עד 6 חודשים, לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961. על פי עובדות כתב האיטום המתוקן, ביום 14.9.22 נהג הנאשם ברכב כשרישיונו פג בתאריך 6.4.22 וללא פוליסת ביטוח בתוקף. במעמד זה החזיק תיק בתא המטען של הרכב ובו 400 גרם נטו של סם מסוכן מסוג קנבוס ו-5,700 ₪ במזומן. כן צוין שברשות הנאשם היו שני מכשירי טלפון נייד (להלן - תיק הצירוף).
3. להשלמת התמונה יאמר כי במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הנאשם לא יוכרז כסוחר סמים אך סכום הכסף (5,700 ₪) יחולט.

תסקירי שירות המבחן

4. שירות המבחן הגיש שני תסקירים בעניינו של הנאשם בהם פורטו בהרחבה נסיבות חייו ומטעמים של צנעת הפרט לא ארחיב. בתמצית ייאמר כי הנאשם רווק כבן 32, מתגורר עם אמו ומתפרנס מעבודות זמניות. הנאשם סיפר על שירות קרבי משמעותי וקשר את מצבו הנפשי לאירועים שחווה בתקופה זו. עם זאת, הנאשם נמנע מלטפל במצבו והוא צורך לטענתו קנבוס ללא רישיון כדרך התמודדות עם מצבו. ביחס לביצוע העבירות התרשמה קצינת המבחן מקבלת אחריות חלקית (בשל ההצדקה שתיאר לצריכת קנביס בשל מצבו הנפשי) וציינה כי הנאשם ממזער מחומרת מעשיו וכי ההליך הפלילי אינו מהווה גורם הרתעתי ומציב גבולות. הוצעו לנאשם מספר אפיקי טיפול, בין היתר במסגרת בית המשפט הקהילתי, אך הוא סרב, לא התייצב למספר בדיקות שתן ובאלו שמסר נמצאו שרידי סם. בצד דברים אלו צוין כי הרושם הכללי הוא שהנאשם אינו בעל דפוסי עבריינות מושרשים אך יש צורך בתוכנית טיפול מקיפה על מנת לתת מענה לצרכיו המרובים בתחום ההתמכרות, הנפשי, הכלכלי והתעסוקתי. לסיכום, בהיעדר שיתוף פעולה לא ניתנה המלצה טיפולית והומלץ על ענישה הרתעתית ומציבה גבולות.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

5. ב"כ המאשימה הגישה טיעון כתוב והוסיפה טיעון על פה. הודגשו הערכים המוגנים שנפגעו וכן חומרת העבירות ונטען שיש לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל כתב אישום, כך שבתיק העיקרי יועמד המתחם בין 10-24 חודשי מאסר בפועל ובתיק הצירוף בין 6-18 חודשי מאסר בפועל. המאשימה התייחסה לאמור בתסקירי שירות המבחן ועתרה לעונש מאסר למשך 12 חודשים ביחס לתיק העיקרי, ומאסר למשך 10 חודשים בתיק הצירוף ובסה"כ 22 חודשי מאסר. כן עתרה לענישה נלווית לרבות פסילת רישיון וחילוט סך של ₪ 5,700 כמוסכם.

6. ב"כ הנאשם הגיש אף הוא טיעון כתוב והשלים טיעון על פה. בטיעונו עתר הסנגור לקביעת מתחם ענישה אחד לשני כתבי האישום וטען שיש להעמידו בין ענישה צופה פני עתיד לבין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. ביחס לתיק העיקרי הודגש חלופי הזמן וצוין כי הנאשם שכר את הדירה לצורכי מגורים וכי הסמים נועדו לשימוש האישי בשל מצב נפשי רעוע ממנו הוא סובל לאחר שירות צבאי כלוחם. הסנגור הפנה לנסיבות חייו של הנאשם, כפי שפורטו בתסקיר, וכן למצבו הנפשי והבריאותי ועתר לענישה בדרך של מאסר בעבודות שירות.

7. הנאשם בדברו האחרון ציין כי "אין לי יותר מה להגיד. אני רוצה לסיים את זה כמה שיותר מהר. עשיתי את זה כי לא רציתי להתערבב עם עבריינים..." וביקש להתחשב בימי מעצרו בתיק הצירוף.

דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

8. הצדדים חלוקים בדבר מספר מתחמי הענישה שיש לקבוע במקרה זה. המאשימה סבורה שיש לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל כתב אישום ואילו ההגנה ביקשה לראות בכל העבירות כאירוע אחד. דעתי כדעת המאשימה. אומנם בשני כתבי האישום מדובר בעבירות מתחום הסמים, אך בכך מסתכם הקשר ביניהן. מדובר בעבירות שבוצעו בהפרש של כארבע שנים, במקומות שונים ובנסיבות שונות והן אינן מקיימות את מבחן הקשר ההדוק. לאור כך יקבעו שני מתחמי ענישה נפרדים ואולם בסופו של יום יוטל עונש כולל שכן ענישה נפרדת בגין כל אירוע - כעתירת המאשימה - נראית בעיני מלאכותית וראוי להטיל עונש כולל על מכלול האירועים.

9. במעשיו פגע הנאשם בערכים של בטחון הציבור ושלומו. הסכנות הטמונות בגידול סם והחזקתו שלא לצריכה עצמית ידועות ופעם אחר פעם נפסק שיש לראות בחומרה את עבירות הסמים אשר הפכו מכת מדינה וכי תוצאותיהן הישירות והעקיפות הוות אסון לשלומה של החברה, לבריאותה ולביטחונה. במקרה זה לאור מספר השתילים, משקל הסם בשני כתבי האישום ויתר הנסיבות שיפורטו בהמשך, מידת הפגיעה בערכים אינה מבוטלת.

10. ביחס לנסיבות ביצוע העבירות בתיק העיקרי אציין שגידול סמים מחייב תכנון מוקדם, לימוד, רכישת ציוד, היערכות והתמדה וכן השקעה כספית לא מבוטלת. במקרה זה שכר הנאשם דירה לצורכי מגורים, ולאחר מספר חודשים החליט לייעד אותה לצורך גידול סמים. כתב האישום המתוקן מפרט בהרחבה כיצד צייד הנאשם את המעבדה וביחס לכמות הסם, אזי מדובר בכמות לא מבוטלת של שתילים - כ-61 במספר, ששקלו במעמד התפיסה למעלה מ-6 ק"ג. נסיבות אלו מלמדות על חומרה לא מבוטלת. ביחס לסיבה בגינה בוצעו העבירות אציין שהסנגור טען שהגידול בוצע למטרת שימוש עצמי, וכך גם טען הנאשם בפני שירות המבחן ובדבריו האחרונים. עם זאת, אין בידי לקבל טענה זו שכן משהודה הנאשם בכתב אישום מתוקן זו המסגרת העובדתית לצורך גזר הדין ולמעט במקרים חריגים העומדים בדרישות סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין, ראוי שבית המשפט "לא יעשה שימוש בפרטים ועובדות שאינם נכללים במפורש בכתב האישום" (ע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל (17.7.2014); ע"פ 7349/14 מדינת ישראל נ' פלונית (14.5.2015)). יתרה מזו, הנאשם הורשע גם בעבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית וטיעונו אפוא אף סותר את האמור בכתב האישום. דברים אלו נכונים גם ביחס לעבירה מושא תיק הציורף, שכן גם במקרה זה הודה הנאשם בהחזקה שלא לשימוש עצמי ואף ביחס לכל הכמות. עם זאת, מקובל עלי שהנאשם התכוון לעשות שימוש למצער בחלק מהסם וזאת לאור הרגלי הצריכה שלו שהוכחו במידה שדי בה לצורך גזר הדין.

11. ביחס לתיק הציורף אציין שמדובר היה בהחזקת 400 גרם קנבוס שנתפסו בתוך תיק בתא המטען של רכב בו נהג וכי רישיון הרכב פקע לפני למעלה מארבעה חודשים והנאשם אף נהג ללא פוליסת ביטוח. עבירות התעבורה מעידות על זלזול בחוקי התנועה והן עלולות לפגוע בציבור משתמשי הדרך בשל השימוש ברכב שלא נבדק כנדרש על ידי הרשויות. לכך יש להוסיף כי הנהיגה לא הייתה מבוטחת ומשכך היא מבטאת לא רק זלזול בחוק ויצירת סיכון לגוף, אלא היא גם פוגעת בקופה הציבורית, שכן במקרה של נזק גוף תישא קרנית בפיצוי הנפגע (עם אפשרות חזרה לנהג; רע"פ 5635/19 יעקובוב נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (4.9.2019); רע"פ 2666/12 אמיר עטאללה נ' מדינת ישראל, פס' ז (23.4.2012)).

12. הענישה המוטלת בעבירות גידול סמים משתנה ממקרה למקרה והיא תלויה בין היתר בכמות הסם (מספר השתילים והמשקל) ובנסיבותיו של הנאשם (עבר פלילי, שיקום, תסקיר חיובי וכיוצב'). עם זאת נקבע לא אחת כי יש להחמיר עם אלו שמגדלים סמים. ראו למשל רע"פ 2917/23 אבי וזאנה נ' מדינת ישראל (24.5.2023): "בית משפט זה הדגיש לא אחת את החומרה הרבה הטמונה בעבירות סמים מסוכנים, הפוגעות בצורה ישירה בצרכני הסמים ויוצרות סכנה עקיפה לציבור בכללותו. עוד הובהר, כי על מנת לגדוע את שרשרת הפצת הסם כבר מראשיתה, יש צורך במדיניות ענישה מחמירה אשר יהיה בה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוע עבירות של ייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים".

וראו גם: ע"פ 4387/20 מדינת ישראל נ' טל דרור (8.2.2021): "בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הסמים והדגיש כי יש צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים. רמת ענישה זו, כפי שמשתקפת במדיניות הענישה הנוהגת, אף יש בה כדי להביע מסר חד וברור כי ניסיונות להקמת מיזמים מן הסוג כבמקרה דנן, אינן בעלות תוחלת כלכלית"

ראו גם רע"פ 3287/21 זאראע עתמין נ' מדינת ישראל (15.2.2021); ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל (4.6.2020).

13. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים, בשינויים המחויבים: רע"פ 7166-23 עופר אמסלם נ' מדינת ישראל (28.9.2023), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בשני כתבי אישום בעבירות גידול סמים, החזקת סמים והחזקת כלים בכך שבשני מועדים נתפס מגדל במעבדות סמים שהקים 98 ו-99 שתילי קנבוס. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה לכל כתב האישום הנע בין 10-36 חודשי מאסר בפועל והנאשם נידון לתשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ערעור המדינה התקבל ועונשו הוחמר ל-10 חודשי מאסר ובקשת רשות ערעור שהגיש נדחתה; רע"פ 513/21 עידן יהושע נ' מדינת ישראל (4.3.2021), בו נידון נאשם שגידל 60 שתילים במשקל כולל של 10 ק"ג והחזיק כלים המשמשים להכנת סם מסוכן, לעשרה חודשי מאסר בפועל וזאת למרות הליך שיקומי שעבר; רע"פ 2151/21 שחף דהן נ' מדינת ישראל (7.4.2021), בו נידון נאשם ל-18 חודשי מאסר בגין גידול 100 שתילי קנבוס במשקל כולל של 23 ק"ג. עברו של הנאשם היה נקי אך התסקיר בעניינו היה שלילי; עפ"ג 32119-08-21 אדיר יואב נ' מדינת ישראל (28.10.2021), בו נידון נאשם שגידל 68 שתילי קנבוס במשקל 7.56 ק"ג נטו לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים; עפ"ג 54910-04-21 מדינת ישראל נ' בן עזרי (19.7.2021), בו נידון נאשם שגידל 100 שתילי קנבוס במשקל של כ-17 ק"ג לתשעה חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים.

14. ביחס למדיניות הענישה בעבירות החזקת סם מסוג קנבוס שלא לצריכה עצמית אפנה לפסקי הדין הבאים: רע"פ 636/21 ברוך לוי נ' מדינת ישראל (16.2.2021), בו נידון נאשם שהורשע בהחזקת חשיש במשקל כולל של כ-760 גרם נטו. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל ועל אף תסקיר חיובי שהמליץ על של"צ הוטל עונש בן 4 חודשי מאסר בעבודות שירות; רע"פ 8759/21 אלעד קסלר נ' מדינת ישראל (23.12.2021), בו הורשע נאשם בהחזקת 229 גרם קנבוס והחזקת סכין והוטלו עליו 30 ימי מאסר בעבודות שירות, צו מבחן ועונשים נלווים; ת"פ 22981-12-22 מדינת ישראל נ' רשאד חילף (26.9.2023), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בהחזקת שישה שתילי קנבוס במשקל כולל של 318 גרם נטו ונקבע כי מתחם הענישה נע בין מאסר מותנה ועד 10 חודשי מאסר בפועל (יצוין כי העבירה שיוחסה לנאשם היא החזקת סם ולא גידול); ת.פ. 22981-12-22 מדינת ישראל נ' חילף (26.9.2023) בו נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה ועד 10 חודשי מאסר בגין החזקת סם מסוג קנביס במשקל 318 גרם שלא לשימוש עצמי.
15. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא התיק העיקרי, בנסיבות ביצוען, נע בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל; ואילו מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא תיק הצירוף נע בין מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל.
קביעת עונשו של הנאשם
16. על רקע תוכנו ומסקנותיו של תסקיר שירות המבחן, לא טענו הצדדים לחריגה מהמתחם, אלא הדיון התמקד במיקום העונש בגדרי המתחם. אף אני סבור שעניינו של הנאשם אינו מאפשר מסקנה בדבר סיכויי שיקום ממשיים המצדיקים חריגה לקולה ממתחמי הענישה שקבעתי. עם זאת, אומר כבר עתה כי על אף חומרת העבירות מצאתי את עתירת המאשימה לעונש מאסר ממושך בכליאה כמחמירה יתר על המידה לצורך השגת תכליות הענישה השונות. אנמק מסקנתי.
17. הנאשם שלפני צעיר יחסית (כבן 32 כיום וכבן 26 במועד ביצוע העבירות בתיק העיקרי) ועברו הפלילי נקי. הודאתו בהזדמנות הראשונה הביאה לחסכון ממשי בזמן שיפוטי והיא ביטאה קבלת אחריות (והבאתי בעניין זה בחשבון את התרשמות שירות המבחן בנושא). כן הבאתי בחשבון את נסיבות חייו כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן ואת הקשיים עמם הוא מתמודד. עם זאת, ראוי להדגיש כי על אף טיעוני ההגנה ביחס למצבו הנפשי והבריאותי של הנאשם, לא הוצגו מסמכים כלשהם ולכן לדברים יינתן משקל מוגבל. כן הבאתי בחשבון את תקופת המעצר בה שהה הנאשם בגין תיק הצירוף (5 ימים) והתקופה בה שהה בתנאים מגבילים.

18. נקודה נוספת בעלת משמעות לעניין הענישה היא השיהוי המשמעותי שבהגשת כתב האישום בתיק העיקרי. כאמור לעיל, כתב האישום הוגש שלוש שנים לאחר ביצוע העבירות. המאשימה לא מסרה הסבר מניח את הדעת מדוע נדרשו שלוש שנים להגשתו ובפרט לא הוסבר מדוע התיק הועבר לראשונה לעיון יחידת התביעות לאחר קרוב לשנתיים מיום שנפתח (ראו התגובה מיום 16.9.24). לדבר יש נפקות ממשית בעניין הענישה (סעיף 40יא' (10) לחוק העונשין; רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' יוסף ורדי (31.10.2018); פסקה 109 לפסק דינו של המשנה לנשיאה, כב' השופט מלצר) ובפסיקה נקבע ששיהוי משמעותי עשוי להביא במקרים מיוחדים אף להימנעות מהטלת עונש מאסר, מקום בו אפשר והיה מקום להטילו אלמלא השיהוי (ע"פ 8421/12 ינון בן חיים נ' מדינת ישראל (29.9.2013); ע"פ 5822/08 טרייטל נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (12.3.2009)). דעתי היא שהשיהוי במקרה זה בצירוף נתוני האישיים של הנאשם ובכלל זה עברו הנקי והתרשמות שירות תכליות המבחן מכך שהוא אינו בעל מאפייני אישיות עברייניים כמו גם חלופה הזמן מאז הגשת כתב האישום, מצדיקים להימנע מעונש בכליאה והסתפקות בענישה משמעותית שניתן לשאת בעבודות שירות. בדרך זו ניתן יהיה להשיג את מלוא תכליות הענישה במקרה זה מבלי צורך להחמיר עם הנאשם יתר על המידה (למשמעויות הקשות של עונש בכליאה ראו דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"). ודוק: לא התעלמתי מכך שהעבירות מושא תיק הצירוף בוצעו לאחר הגשת כתב האישום העיקרי ועדיין סברתי שניתן להימנע במקרה זה מענישה בכליאה ולהשיג את מלוא תכליות הענישה בדרך של עונש בעבודות שירות וענישה נלוות.
19. סיכומי של דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 9 חודשי מאסר. הנאשם יישא עונש זה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה וייתייב לריצוי עונשו ביום 20.1.25. במתחם כלא מגידו. מובהר לנאשם שעליו לבצע את העבודות בהתאם להנחיות הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העבודות מנהלית והוא יאלץ לשאת ביתרת התקופה בבית מאסר.
- ב. מאסר על תנאי לתקופה בת 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור במשך שנתיים כל עבירה על פקודת הסמים שהיא פשע.
- ג. אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 חודשים וזאת במצטבר לכל פסילה אחרת אותה הוא מרצה. מובהר לנאשם כי עליו להפקיד את רישיון הנהיגה שלו (או תחליף) על מנת שמניין הפסילה יחל, אך תוקף הפסילה אינו קשור לשאלת ההפקדה.
- ד. בהתאם להסכמת הצדדים אני מורה על חילוט סך של ₪ 5,700 שנתפסו במסגרת תיק הצירוף. לאור סכום החילוט ותקופת המאסר, אני נמנע מהטלת קנס.
- מוצגים:
- סמים - להשמיד בחלוף תקופת הערעור. כלים - לחלט.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.
- המזכירות תשלח את גזר הדין לממונה למעקב.
- ניתן היום, ה' טבת תשפ"ה, 05 ינואר 2025, במעמד הצדדים.